

Motivációs levél

Az emberi jogok végig kísérték eddigi szakmai tevékenységemet, az elmúlt két évtizedben az emberi jogok számos területével foglalkoztam. Alkalmam volt Európa különböző egyetemein, valamint kutatóintézeteiben, illetve kutatási konzorciumok keretében vizsgálni az alkotmányjog, az alkotmányos büntetőjog és az emberi jogok egyes részkérdéseit Budapesten, Berlinben, Bécsben és Frankfurtban. Együttműködöm az Európa Tanáccsal, valamint egyes uniós intézményekkel, így az Európai Parlamenttel. A felhalmozott elméleti tudást az Országos Kriminológiai Intézetben a gyakorlatban is kamatoztathatom, ahol elsősorban jogösszehasonlító, az európai emberi jogi sztenderdek ismertető tanulmányaimmal segítem a magyar ügyészség munkáját. Szoros szakmai kapcsolatban állok számos emberi jogi szervezettel, tanulmányaim gyakorlati hasznosulása az ő érdekük is.

Az emberi jogokkal kapcsolatos szakmai tevékenységem igen szerteágazó, ezért azt a továbbiakban három fő részre bontva ismertetem: először az Európai Emberi Jogi Egyezményrel kapcsolatos munkáimat, majd az uniós alapjogokkal kapcsolatos kutatásaimat, végül az egyes emberi jogok védelme területén szerzett tapasztalataimat foglalom össze.

1. Mindenekelőtt az Európai Emberi Jogi Egyezményrel kapcsolatos munkáimat sorolom fel. Előadásaimban és írásaimban rendszeresen foglalkozom az Európai Emberi Jogi Egyezményrel. 2017-re elnyertem az Állam- és Jogtudomány c. folyóirat tematikus különszáma vendégszerkesztésének lehetőségét. A 2017-es különszám témája az Európai Emberi Jogi Egyezmény lesz, amelynek apropóját az egyezmény hazai hatálybalépésének 25. évfordulója adja.

Az Európa Tanács nemzetközi szakértőjeként az Európai Emberi Jogi Egyezmény nemzeti érvényesülése érdekében tananyagokat állítok össze, amelyek az Európa Tanács államainak bíró- és ügyészképzésében hasznosulnak. Ugyancsak az Európa Tanács nemzeti fókuszpontjaként elsődleges feladatom az Európai Emberi Jogi Egyezmény magyarországi érvényesülésének elősegítése, elsősorban bírák és ügyészek továbbképzésén keresztül.

A „Role and Future of National Constitutions in European and Global Governance” c. kutatási projekt keretében felállított alkotmányjogi szakértők hálózatának („Network of Constitutional Experts”) tagjaként egyebek között vizsgáltam az Európai Emberi Jogi Egyezmény és a magyar jog viszonyát.

Kutatásaimban központi szerepet kap az Európai Emberi Jogi Bíróság döntéseinek végrehajtása, illetve a végrehajtás anomáliái. Ezekről szakmai előadásokat tartottam, elemzéseimet több tanulmányomban, publicisztikában tettem közzé. Az EU Európai Emberi Jogi Egyezményhez történő csatlakozásával szintén több tanulmányban, publicisztikában és előadásban foglalkoztam.

2. Az előző pontban említett EU Európai Emberi Jogi Egyezményhez történő csatlakozásának témáján túl is foglalkoztam az alapjogok uniós védelmével – mind partnerszervezetekkel, kutatási konzorciumok keretei között, mind önállóan. Az EU Alapjogi Chartájával, az alapjogok uniós védelmi rendszerével immár több mint egy évtizede foglalkozom. Így például segítettem az EU független alapjogi szakértőinek hálózatát, és a Charta egyes cikkei alapján monitoroztam az emberi jogok helyzetét Magyarországon. Egy átfogó kutatás keretében az Európai Parlament és a Center for European Policy Studies megbízásából kutatásvezetőként az európai értékek, így az emberi jogok tagállami érvényesülésének uniós kikényszeríthetőségét vizsgáltam. A kutatás eredményeit közzétettük, illetve röviden összefoglaltam az Európai Parlament LIBE (Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi) Bizottságában.

Az Országos Kriminológiai Intézetben az uniós tagállamok közötti bűnügyi együttműködés lehetőségeit és megvalósulását vizsgáltam, különös tekintettel a kölcsönös bizalom elvére. Eredményeim szerint a kölcsönös bizalom elve továbbélésének záloga egy kikényszeríthető alapjogi mechanizmus, amely a büntető igazságszolgáltatás területét maradéktalanul lefedi. Ezt számos írásomban – köztük önálló monográfiában – és előadásomban részleteztem, és az európai elfogatóparancs jogintézményének példájával illusztráltam.

3. Az egyes emberi jogi részterületek közül részletesebben foglalkoztam a büntetőeljárás garanciákkal, a kínzás, embertelen, megalázó bánásmód vagy büntetés tilalmával, a fogyatékosággal élő személyek jogaival, a kisebbségek áldozattá válásával és a magánélethez való joggal.

Az Országos Kriminológiai Intézetben több kutatásban vizsgáltam a büntető igazságszolgáltatás és az emberi jogok kapcsolatát, az alkotmányos büntetőjog egyes elemeit. Ezek a belső szakmai anyagok foglalkoztak például a hallgatás jogával, a kényszerintézkedések rendszerével, az emberi jogok angolszász és kontinentális büntetőeljárás eltéréseivel, és az ebből származtatható különbségekkel, főleg az eljárási garanciákkal összefüggésben.

Szintén az Országos Kriminológiai Intézetben végzett kutatásban és egyéb szakmai fórumokon követtem a magyarországi ún. tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés büntetés sorsát.

Doktori értekezésem témája a testi fogyatékosággal élő személyek jogainak vizsgálata az összehasonlító jog módszerével. Dolgozatomban az USA, az EU és a Német Szövetségi Köztársaság szabályozását hasonlítottam össze. Civil szervezet felkérésére összefoglaltam a fogyatékosággal élő személyek jogait érintő, a magyar jogalkotóval szemben uniós elvárásokat.

Az elmúlt években a gyűlölet-bűncselekmények elméleteit, illetve természetét vizsgálom. A kutatás részét képezi valamennyi, 2009 és 2014 között, közösség tagja elleni erőszak gyanújával megindult büntetőeljárás empirikus vizsgálata. 2016-ban az Európa Tanács keretében bírák és ügyészek részére továbbképzést szerveztem a gyűlölet-bűncselekmények elleni küzdelem témájában. A kurzust most még pilot jelleggel szerveztem meg, a sikeres magyar projektet követően azonban a továbbképzést az Európa Tanács többi államában is elindítják. Civil szervezet felkérésére az antiszemitizmus és általában a gyűlölet-bűncselekmények elleni küzdelemmel kapcsolatos szakmai háttéranyagokat készítettem.

Két, a Bizottság által finanszírozott kutatási keretprogramban vettem részt, ahol kutatótársaimmal egy viszonylag új területet, a populációs, klasszikus és bűnügyi biobankok, azaz genetikai adatbankok bioetikai és jogi aspektusait vizsgáltuk – utóbbi elsősorban adatvédelmi szempontból. Az Országos Kriminológiai Intézetben, valamint az ELTE ÁJK Kriminológia Tanszékén a kontrolltársadalom és a magánélet viszonyát elemeztem.

Viszonylag ritka az elméleti tudás közvetlen hasznosulása a gyakorlatban. Ez nekem megadatott, így például nemzeti jogalkotási eljárás során véleményt fogalmazhattam; a Régiók Bizottsága áldozatvédelemmel kapcsolatos jogalkotási eljárásban hasznosította a regionális jó gyakorlatokkal kapcsolatos tanulmányomat; egyes jogalkalmazási kérdésekről szóló tanulmányaim sora, valamint a bírák és ügyészek továbbképzésében való részvételem a joggyakorlatot is alakítja; egyetemi fogyatékosügyi szabályzatot fogalmaztam; felhőben történő egyetemi adatkezelési ajánlást írtam; választottbírói eljárásban alkotmányjogi kérdésben szakértőként járok el.

Az elméleti tudás és annak gyakorlati hasznosulása mindig központi szerepet kapott szakmai tevékenységem során. A kettő ötvözetének talán egyik legkitűnőbb példája az „Európa lelkiismeretét”¹ jelentő Európai Emberi Jogi Bíróság működése, amelynek bírájaként megtiszteltetés és egyben hatalmas felelősség is szolgálni az emberi jogok ügyét. E felelősség tudatában, azt vállalva, ezúton pályázom az Európai Emberi Jogi Bíróság magyar bírói posztjának betöltésére.

Budapest, 2016. szeptember 27.

¹ N.a.: *The Conscience of Europe: 50 Years of the European Court of Human Rights*, London: Third Millennium Publishing, 2010